

Landet, at gaae hen til saadan Slags Folk. Men er dette rigtigt for Lægestanden, og er det rigtigt for Statens Borgere selv? Jeg troer ikke, at det er rigtigt, at Lægekunsten skal overlades til Experimenter, som ikke have deres Rod i Aandens dybe Tænkning. Dernæst troer jeg heller ikke, at det er rigtigt for det Almindelige, thi Lægekunsten er jo vel en Videnskab, og som Videnskab maa den kunne udvides; her gives ingen Regel og Grændse for Tænkterne, men det er ogsaa en klar Sag, at hvis den skal fortsættes og udvides, da kan det ikke skee uden ved pecuniære Midler, og derfor maa man ikke, paa den Maade som foreslaaet, søge at skade den og gjøre Indgrib i den. Endelig troer jeg, at Forslaget vil være usvarligt for de enkelte Individuer i Staten. Det er bekjendt nok, og det er næsten en Svaghed hos Alle, at Folk i Almindelighed have mere Lyst til at passe Andres Sager end de have til at passe deres egne; de ville i grunden hellere have med noget Andet at bestille end med den Gjerning, som nu engang er dem anvist; dette troer jeg er en stor Feil ved Folk, og det er en stor Skade for Staten i det Hele, thi Staten maa det naturligtvise være om at gjøre, at faae en god Repræsentation, men jeg troer, at dette skeer bedst, naar Enhver især passer sin Gjerning, og bliver ved det, som man i daglig Tale siger, han har lært. Jeg kan og vil ikke stemme for dette Lovforslag.

Naben: Naar jeg ligeledes skal tillade mig at stemme imod dette Lovforslag, saa er det ingenlunde for det eller alle de enkelte Tilfælde, hvor en af Statens Borgere kan gaae hen og faae sit Helbred enten restitueret eller rimeligvis aldeles ødelagt, men det er for den Skade og den Fare, den vil bringe i en videre Kreds. Idet at man giver en saadan udvidet Tilladelse, som Talen her er om, til Enhver, saa vil der meget snart rundt omkring i hele Landet vise sig en uendelig stor Masse af Mennesker, der ville bruge Lægekunsten som Quaksalveri, og der vil opstaae Underdoctere og Mærkfrigere rundt omkring. Kjøbenhavn, de store Kjøbstæder og rigere Egne ville ikke komme til at lide synderligt af denne Praxis, men i de fattige Egne og der,

hvor Befolkningen kun meget sparsomt er fordeelt, der vil den især fremkomme, og der vil der altid opstaae en vedvarende Kamp imellem disse Quaksalvere og Lægerne, om hvem der kan tilrive sig den meste Praxis og efter al Sandsynlighed vil Lægestanden bukke under i denne Kamp (Flere Stemmer: Nej!). Jeg siger, at efter al Sandsynlighed vil Lægestanden bukke under i denne Kamp, thi det er jo naturligt, at alle disse Underdoctore og Mirakelmænd kunne underbyde enhver Læge, idet de aldeles ikke have anvendt nogen Tid, Flid og Besøining paa at erhverve sig Kundskaber, men kun bruge et eller andet Middel, som de tilfældigvis have lært, hvorimod de Mænd, der have opoffret hele deres Ungdom og Tid, for at tage de Examina, der behøves, naturligvis ikke saaledes kunne lade sig underbyde, og det koster i ethvert Tilfælde ikke Saameget at faae sit Helbred ødelagt, som at faae det restitueret igjen. Derfor mine Herrer, vil Lægestanden paa flere Steder fortrænges. Naar dette nu bliver Tilfælde, saa vil der paa mange Steder ikke komme nogen Læge, som Folk kunne tye til, man vil rigtignok saa faae et langt større Udvalg af ikke autoriserede Læger; man vil maaskee faae en 10 à 20 Quaksalvere at henvende sig til, men jeg troer ikke, at vi herfor skulde sætte os i den ringeste Virksomhed for at frembringe en ny Lovgivning. Hvis dette Forslag blev til Lov, da vilde vi vende tilbage til den Tid, da disse Mirakel-doctorer ikke alene anbefalede alle slags Midler, men opfandt og tillavede dem selv og gjorde sig Umage for at overbyde hverandre med at ødelægge deres Medmennesker med selvopfundne og skadelige og overtroiske Midler. Vi kunde da ikke forhindre dette; vi kunde ikkun forhindre det i den Betydning, som Loven omtaler, nemlig naar Nogen offentlig gaaer omkring og salbyder Medicamenter, men vi kunde aldrig forhindre Nogen at gaae omkring i Husene og salbyde dem hemmeligt, og dette vilde være mere skadeligt, end om de blive salbudt offentligt; thi i dette Tilfælde kan man dog holde Control dermed. Jeg kan forøvrigt ret vel begribe, at En eller Anden kan føle sig tiltrukket af dette Lovforslag, som, naar man